

55

INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTI DISCIPLINARY RESEARCH (IJMR)

ISSN ISSN: 2277 9302

Vol. VI, Issue 5 (I) September, 2016

Peer Reviewed Journal

19	DEVELOPMENT OF COMPUTER MULTIMEDIA FOR BASIC SKILLS OF ENGLISH LANGUAGE AMONG PRIMARY SCHOOL STUDENTS OF ZILLA PARISHAD SCHOOLS Prerna A. Talsandekar & Dr.Vidyanand S.Khandagale	64
20	"LINGUISTICS AND ITS TYPES" Prof. D.S.Jadhav	67
21	PROTECTION OF CHILD RIGHTS IN INDIA A SOCIO-LEGAL ANALYSIS Dr. Sukanta Kumar Dwibedi	70
22	GLIMPSIS OF SOUTHERN MARATHA COUNTRY Dr.Arati B. Nadgouda	75
23	KARMVEER V.R. SHINDE'S CONTRIBUTIONS TO PEASANT MOVEMENT Dr. Chandravadan M.Naik	79
24	CHANGING LANDSCAPE OF MANAGEMENT EDUCATION IN INDIA AND ITS IMPACT TO THE NATION D. S Ranjitha	82
25	EXCEL WORKSHEET ALGORITHM FOR DPHE WITH AUGMENTATION TECHNIQUE Prof.P.B.Dehankar , Prof.V.A.Bhosale & Prof.S.P.Dehankar	85
26	WOMEN ENTREPRENEURSHIP IN INDIA- AN OVERVIEW Dr. Swaty	89
27	'TEACHING LANGUAGE THROUGH LITERATURE' Prof. Umesh S. Desai	94
28	NEMINATH BASADI AT TERDAL AND ITS MAIN FEATURES Dr.Mallesh Basappagol	97
29	GENDER EQUALITY Prof. Sandhya J. Mane	100
30	बम विस्फोट की घटना से अभिपात्त परिवार का दस्तावेज़ : 'खाली जगह' प्रा. डॉ.संदीप जोतीराम किरदार	103
31	समकालीन हिन्दी साहित्य में दलित नाटक प्रा. डॉ भानुदास आगेडकर	106
32	'समकालीन हिन्दी कहानी में यथार्थवादी समरयाएँ' प्रा. सुहास अंगापुरकर	111
33	पर्यावरण संरक्षण की दशा और दिशा डॉ. सुरंधा हिंदूराव घरपणकर	113
34	आधुनिकतावादी : दलित, स्त्रीवादी व ग्रामीण कविता प्रा.डॉ. रमेश पोळ & प्रा. डॉ. रेशमा दिवेकर	115
35	" समकालीन हिन्दी कवि चंद्रकांत देवताले "सोमनाथ तातोबा कोळी	118
36	समकालीन मराठी कवितेतील वैँ वक वारतव डॉ.श्रीमती सिंधू जयवंत आवळे	120
37	आंतरराष्ट्रीय विद्यालयीन लोकार्यर खेळाळांच्या महिला व पुरुष खेळाळूऱ्या स्वरूपनास्ताराचा अभ्यास . प्रा .मुल्ला इब्राहिम हमजा	123
38	गोपवारा मध्यपान एक समस्या डॉ.एस.एम.गावडे	129
39	समकालीन हिन्दी साहित्य में समकालीन समस्याएँ जया जादवानी के कहानी के विशेष संदर्भमें प्रा.स्नेहलता & गौतम कांबळे	133
40	डिजिटल तंत्रज्ञान आणि सक्षमीकरण डॉ.सौ.प्रमिला विजय डोणे	135
41	समकालीन हिन्दी आत्मकथाओं में चित्रित आर्थिक समस्याएँ डॉ.भारत श्रीमत खिलारे	140

आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणा या महिला व पुरुष खेळांडूच्या स्वसंकल्पनास्तराचा अभ्यास.

प्रा. मुल्ला इब्राहिम हमजा

शारीरिक शिक्षण संचालक

चंद्रावाई शांताण्या शेंडे रोज़िटुमरी

सारांश

प्रमुख अभ्यासाचा प्रमुख हेतू म्हणजे आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणा या महिला व पुरुष खेळांडूचा स्वसंकल्पनास्तराचा अभ्यास आहे. मदर अभ्यासासाठी शिवाजी विद्यार्थीठांतर्गत कोल्हापूर विभागीय आंतरमहाविद्यालयीन [छाडा स्पर्धेत भाग घेतलेल्या ४० महिला व ४० पुरुष अशा एकूण ८० खेळांडूची सहेतूक नमुना पढवीने निवड करण्यात आली. आर.के. स्वारस्वत यांच्या स्वसंकल्पना प्रश्नावरील्या आधारे स्वसंकल्पना स्तरअभ्यास करण्यात आला. असता एकूण महिला खेळांडूपैकी ० % महिला खेळांडू अंतीउच्च स्व संकल्पनेच्या आढळल्या. ७ म्हणजे १७.५ % महिला खेळांडू सर्वसंधारण जास्त स्व संकल्पनेच्या आढळल्या. ३३ म्हणजे ८२.५ % महिला खेळांडू सर्वसाधारण स्व संकल्पनेच्या आढळल्या. तर एकूण पुरुष खेळांडूपैकी ० % पुरुष खेळांडू अंतीउच्च स्व संकल्पनेच्या आढळल्या. ३७ म्हणजे ९२.५ % पुरुष खेळांडू सर्वसंधारण जास्त स्व संकल्पनेच्या आढळल्या. ३ म्हणजे ७.५ % पुरुष खेळांडू सर्वसाधारण स्व संकल्पनेचे आढळले. खेळांडूच्या शारीरिक सामाजिक चांगल्यांकांक्षणिक नैतीक और्ध्विक अशा सहा घटकांचे मापन करून तुलनात्मक अभ्यास करण्यात आला.

प्रस्तावना

स्व ही एक अर्जित प्रौद्योगिकी आहे. खेळांडूना इतराकडून येणा या अनुभवातून स्व शिरोक्षणातून स्व ओळख होत असते. माझी समाजात भूमीका काय आहे. मी कोण आहे. मी कोणत्या पध्दतीने ओळखला जातो. इतर व्यक्तींचा माझ्याबद्दलचा दृष्टीकोन काय आहे. या अनेक गोष्टी खेळांडू ज्यावेळी इतरांच्या संपर्कात येतो तसेतसे त्याला कळू लागते यावरुन खेळांडूला आपली ओळख होत असते. खेळांडू ज्यावेळी इतरांच्या संपर्कात येतो तेंव्हा स्व ओळख प्रौद्योगिकी सुरु होते. आपल्यासंबंधी लोकांचा दृष्टीकोन काय आहे हे त्याच्या हळूहळू लक्षात येते. इतरांच्या तुलनेत तो स्वतं भूमधील वैशिष्ट्ये जाणून घेतो. दुसरे आपल्या विषयी काय म्हणतात. हेही त्याला कळू लागते. त्याला पशंसा व निंदा यामधिल फरक जाणवतो व त्यावर आधारित स्वतं बद्दलच्या काही चांगल्या वाईट धारणा वनवतो. या सर्व वैशिष्ट्यांच्या आधारे तो स्वताबद्दलची घतिमा तो आपल्याच मनात तयार करतो. त्यांची पशंसा केली तर त्यांच्यामध्ये आनंदावराची भावना निर्माण होते. परिसरातील वातावरणाचा त्याच्या स्व विकासावर परिणाम होत असतो या स्व चा अभ्यास करण्यासाठी स्वसंकल्पनेचा अभ्यास करणे आवश्यक ठरेल.

स्व संकल्पनेचे स्वरूप

आधुनिक मानसशास्त्रात व्यक्तिभिन्नतेची संकल्पना मान्य झाली. प्रत्येक व्यक्तीचे वर्तन अनुभव प्रौद्योगिकी प्रतिक्रिया अभिवृती और्ध्विकी या भिन्न असतात. व्यक्तीचे स्वतं बद्दलचे स्व संवेदन आमजाकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन आमजाचा त्याच्याकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन यामधून व्यक्तीची स्वसंकल्पना तयार होते. खेळांडूच्या वावतीत विचार करावयाचा झाल्यास माझा खेळ माझे खेळावरिल प्रभूत्व आळ्याबद्दल इतर खेळांडूचे मत आर्गार्डर्शकाचे मत समाजाचा पाहण्याचा दृष्टीकोन अशा प्रकारच्या स्वसंकल्पना असतात. विल्यम जेम्सच्या भौतीक व मानसिक वस्तु वा शक्तींचा व्यक्ती माझा म्हणून आत्मायतेने उल्लेख करते या सर्व गोष्टींचा समुच्चय म्हणजे स्वतं होय. जेम्स मार्क व बाल्डविन १९७२ यांच्या मते स्व हे सामाजिक जिवनाचे फलीत आहे. प्रत्येक व्यक्ती सामाजिक घटक असण्यापेक्षा स्व ची परिणीती आहे. किम्बऱ्ल यंग १९६० यांचे मते इतरांचा आपल्याकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन व स्वतं कडे पाहण्याचा व्यक्तीचा दृष्टीकोन म्हणजे स्व होय. स्वतं व्यक्ती आंतरनिरीक्षण करते व इतरांच्या भूमीकेतून स्वतं कडे पाहते यामधून तीची स्वतं चौं स्वसंकल्पना तयार होते. स्वसंकल्पना म्हणजे व्यक्तीच्या स्वतं बद्दलच्या मूसंघटीत भावना व समजूती यांचा आकृतीबंध होय. बँडेन व बायरन आपले स्वतं बद्दलचे विचार बदलत असतात कधी आपण संवेदित स्व ला महत्व देतो. तर कधी आपण मामाजीक स्व ला महत्व देतो. त्यानुसार आपली स्वसंकल्पना बदलत असते. इतरांनी आपल्याला चांगले म्हटले तर आपली स्वतं बद्दलची प्रतीमा त्या प्रकारची तयार होते. परंतु इतरांनी आपल्याला वाईट म्हटले तर आपण स्वतं बद्दल त्यांदृष्टीने विचार करू लागतो. म्हणजे इतर आपल्याला जशी वागणूक देतात त्यानुसार आपले स्वतं बद्दलचे विचार बदलताना दिसतात. व्यक्तिगत स्व च्या पातळीवर आपण आपल्यातील गुणवैशिष्ट्यांकडे अधिक लक्ष पुरवतो. आपण इतरापेक्षा कसे वैगले आहोत हे दाखवण्याचा पयल करतो. या उलट सामाजिक पातळीवर स्व चा विचार करताना आपण समुहातील इतर सदस्यांपमाणे कमे आहोन हे दाखवण्याचा पयल करत असतो. व्यक्तीच्या इतरांशी जशा आंतर प्रौद्योगिकी वाढतात त्यानुसार स्वसंकल्पनेची जाणीव होताना दिसते. मुगवारातील कुटुंबातील सदस्यांशी आंतर प्रौद्योगिकी होतात. नंतर शाळेत मित्र सवांगडो समुह शिक्षक यांच्यात आंतर प्रौद्योगिकी

होताना दिसतात .इतर व्यक्ती आपल्याला काय म्हणतात यावरून स्वसंकल्पना तयार होताना दिसते .व्यक्तीची म्हताचिपयीची जाणीच व इतरंगीना डिलेली जाणीच म्हणजे संवेदित स्व व सामाजिक स्व यामध्ये फरक नमेल तर मध्यं कमी होतात .म्हणुन स्वतङ्गावै वयताना व्यक्ती इतरंगांचा आपल्याकडे बघण्याचा दृष्टीकोन कसा आहे याचाही विचार करत असते .अर्थात म्हताचिपयीचे विचार बदलतात परिस्थिती बदलते इतरंगांची मतही बदलत असतात यामुळे स्वसंकल्पनेतही बदल होताना दिसतो .

स्वसंकल्पनेचे घटक □

स्वसंकल्पना ही कथिती प्रिथर नसते .काळानुसूप परिस्थितीनुसार त्यामध्ये बदल होताना दिसतात .त्यामुळे स्वसंकल्पनेच्या कार्यात ही बदल होताना दिसतो .या कार्याची महत्वपूर्ण घटक आहेत .

स्वकंद्रीकरण

व्यक्ती काळानुसार परिस्थितीनुसार स्वताकडे व इतरंगांकडे पाहात असते व त्या मध्ये बदलही करत असते .काही वेळेस तो स्वताला महाल्य देते तर काही वेळेम ती परिस्थितीला महत्व देते .कांही व्यक्ती फक्त स्वताला महत्व देते आपल्या सभोवताली काय चालू आहे याकडे त्याचे लक्ष नसते अशा व्यक्ती स्वकंद्री असतात .याउलट कांही व्यक्तीचे सभोवताली काय चालले आहे याकडे पूर्ण लक्ष असते स्वताकडे त्या अजिबात लक्ष देत नाहीत .हे दोही प्रकार परस्परविरोधी दिसतात .स्वताकडे लक्ष दिल्याने व्यक्तीचा फायदा होतो पण इतरंगांशी मंबंध ठेवण्यावर त्याचा परिणाम होतो .सभोवतालच्या परिस्थितीवर लक्ष देण्यापेक्षा व्यक्तीची स्वताकडे लक्ष पुरुण्याची वृती म्हणजे स्वकंद्रीकरण होय .

स्वकंद्रीकरणाचे फायदे

१. स्वतङ्गिपयीची माहिती अचूक असते
२. व्यक्तींच्या स्वतङ्गांच्या अचूक वर्णन करू शकते .
३. स्वतङ्गिपयीचा वास्तव दृष्टीकोन तयार होतो .

परिस्थितीनुसूप व्यक्तींच्या स्वतङ्गांच्ये लक्ष केंद्रीत करत असते .सर्व व्यक्तींची आपल्याकडे बघणार आहेत याची जाणीच व्यक्तीला आसेल तर व्यक्तींमध्ये स्वकंद्रीकरण निर्माण होते .कांही व्यक्तींमध्ये याचा अतिरेक ही होताना दिसतो .त्यामुळे सभोवतालच्या व्यक्तींना त्याची गरज असताना मुद्दा त्याकडे दुर्लक्ष केले जाते .

स्वलक्षित वर्तन

स्वलक्षित वर्तन ही संकल्पना सर्वप्रथम स्नायडर यांनी १९७४ मध्ये मांडली .त्यांच्यामते ज्या व्यक्तीचे वर्तन जास्त स्वलक्षित असते त्या व्यक्तीवर वाह्य घटकांचा प्रभाव जास्त दिसून येतो .इतर व्यक्ती आपल्याला काय म्हणतील त्या आपल्याकडे बघत आहेत का याचा विचार त्या जास्त करताना दिसतात .परिस्थितीचे विश्लेषण त्या सामाजिक स्व च्या संदर्भात करताना दिसतात .एखादी गोष्ट प्रामाणिकपणे करावयाची असेल तरी इतर व्यक्ती काय म्हणतील याचा ते विचार करतात .त्यांच्या वागण्यांमध्ये सातत्य नसते एका प्रसंगी विशिष्ट पद्धतीने वागतील तर दुसऱ्या प्रसंगी वेगल्या पद्धतीने वागतील .म्हणुन वाह्य परिस्थितीनुसार व इतरंगाच्या पुतिंच्यांच्या सहाय्याने स्वतङ्गी वर्तन नियंत्रीत करणे म्हणजे जास्त स्वलक्षित वर्तन होय .याउलट स्वतङ्गांचा अभिवृती समजुनी अभिरुची या आतंरिक घटकांच्या सहाय्याने वर्तनात बदल करणे म्हणजे कमी स्वलक्षित वर्तन होय .स्वलक्षित वर्तन कमी असणाऱ्या व्यक्तींच्या स्वतङ्गी आवडेल त्या पद्धतीने वागतात .इतर काय म्हणतील याचा ते विचार करत नाहीत .परंतु जास्त स्वलक्षित वर्तन असेलच्या व्यक्तींचा मात्र इतर काय म्हणतील याचा विचार करतात कारण इतरंगांना त्यांना नेहमी चांगले म्हणावे असे त्यांना वाटत असते .प्रत्येकवेळी इतर काय म्हणतील याचा विचार करणे जसे चुकीचे ठरते तसेच प्रत्येकवेळी मला हवे असेल त्याच पद्धतीने मी यागेन असेहो यागणे चुकीचे असते .दोही टोकांच्या वर्तनामुळे व्यक्तींचे विप्रमायोजन होऊ शकते .म्हणून इतरंगाचा विचार करताना स्वतङ्गी काय हवे आहे हे जाणून घेऊन वर्तन करणे योग्य ठेल .

स्वास्थ्य

एखादी गोष्ट साध्य करण्याकरिता प्रयलांची जोड आवश्यक असते .पण त्यांच्यावरोवर आपण ही गोष्ट स्व वलावर मिळवू शकू असा आत्मविश्वासही असणे गरजेचे असते .यालाच स्व सामर्थ्य असे म्हणतात .स्वास्थ्य म्हणजे एखादी गोष्ट आपण स्ववलावर मिळवूच असा आत्मविश्वास व्यक्तींमध्ये असणे .त्रिहात्ता १९९७ स्वास्थ्याच्या भावनेमुळे व्यक्ती शारीरिक शैक्षणिक व व्यायामार्यक क्षेत्रात यश मिळवते .ज्या व्यक्तींमध्ये स्वसामर्थ्याची भावना असते त्यांच्या वर्तनात सातत्य दिसून येते अशा व्यक्ती आनंदी व मुढृद जीवन जगतात .कोणतीही गोष्ट संपादन करण्याकरता सातत्य व साध्य या दोन गोष्टी आवश्यक असतात .यातूनच व्यक्तीचा आत्मविश्वास चाढतो .स्व आदरावरोवरच स्व सामर्थ्याची जाणीवही चाढते .स्वसामर्थ्याचा आंतरैव्यक्तीक वर्तनावरही परिणाम होतो .इतरंगांशी चांगले मंबंध चांगले गहतात .समाजात मिळून मिसळून राहतात यामुळे सामाजिक क्षेत्रात यश मिळताना दिसते .

व्याख्या

१. स्वसंकल्पना म्हणजे खेळाइच्या स्वतङ्गदलच्या मुसंघटीत भावना व समजुनी यांचा आकृतवंध होय .

२. खेळाडूच्या स्वतंत्र्या व्यक्तीमत्वाचे पतिनीथोल्व करण्या या आंतरिक आवम्भेला स्व संकल्पना असे म्हणतात .
आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळण्या या खेळाडूना व याच म्यव्हा खेळाडूच्या लागतात त्यामुळे प्रत्येक खेळाडू शारीरिकदृष्ट्या सदृढ व आप आपल्या **डॉकॉशल्यात** पारंगत असता परंतु म्यव्हाकाळात त्याच्यावर आसणारे मानसिक दडपण स्पष्टपणे जाणवते याचा परिणाम खेळाडूच्या **डॉकॉशल्ये** व अचूकतेवर होत असतो म्हणून अशा मानसशास्त्रिय घटकांचा अभ्यास होणे आवश्यक आहे .
पॅन्चुचमी रोचफोर्ड. **१९७७** यांनी पुरुष व महिला खेळाडूच्या स्व संकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास केला असता पुरुष व महिला खेळाडूच्या स्वसंकल्पनेत मार्थक फरक आढळून आला . आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळण्या या पुरुष व महिला खेळाडूच्या स्वसंकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास केल्यास **डॉमर्गदर्शन** करण्यात याचा योग्य वापर करून घेता येईल .
संशोधनपद्धती **अस्तु** मंशोधनासाठी मंशोधकांने वर्णनात्मक सर्वेक्षण पद्धतीमध्ये तुलनात्मक मंशोधन पद्धतीचा अवलंब केला आहे .

न्यादर्श

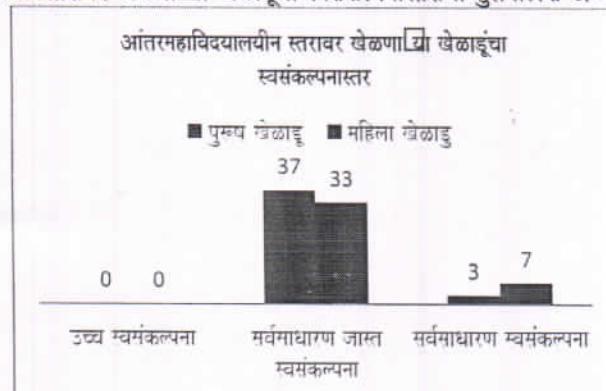
शैक्षणिक वर्ष २०१५ १६ मध्ये शिवाजी विद्यापीठांतर्गत कोल्हापूर विभागीय आंतरमहाविद्यालयीन **डॉ** स्पर्धेत भाग घेतलेल्या २० महिला व २० पुरुष अशा एकूण खेळाडूची महेतूक नमुना पद्धतीने निवड करण्यात आली .

माहिती संकलनाची साधने व वापरावयाची पद्धत

आर.के. सारस्वत यांच्या स्व संकल्पना प्रश्नावलीच्या आधारे महितीचे संकलन करण्यात आले या प्रश्नावलीत एकूण ४८ प्रश्न आहेत प्रत्येक विधानास पाच पार्याय आहेत .या पाच पार्यायांपैकी एक पर्याय उल्तरदात्याने निवडावयाचा आहे . हि चाचणी खेळाडूच्या शारीरिक सामाजिक स्वाधीनशिक्षणीकै नैतिक वैदिक अशा सहा घटकांचे मापन करते .हि प्रश्नावली आंतरमहाविद्यालयीन **डॉ** स्पर्धेत भाग घेतलेल्या महिला व पुरुष खेळाडूचाकडून भरून घेण्यात आली व मिळालेल्या गुणांचे मानकांच्या आधारे मुल्यामापन करण्यात आले .माहितीच्या विश्लेषणाच्या आधारे स्पष्टीकरण करण्यात आले .

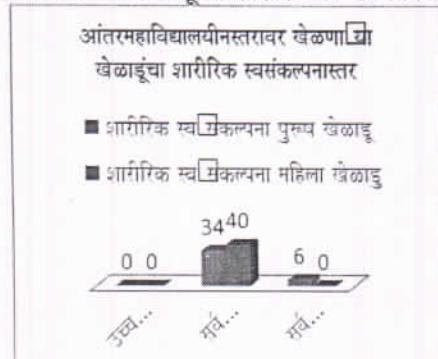
निष्कर्ष

१. आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणाऱ्या खेळाडूचा स्वसंकल्पनास्तराचा तुलनात्मक अभ्यास .

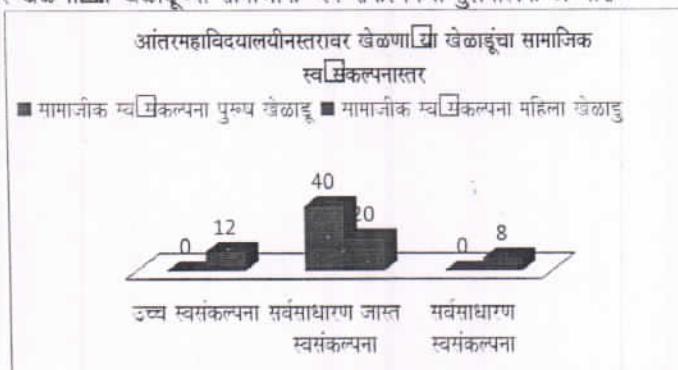

स्व संकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले असता एकूण महिला खेळाडूपैकी ७ म्हणजे १७.५ % महिला खेळाडू सर्वसाधारण जास्त स्व संकल्पनेच्या आढळल्या . ३३ म्हणजे ८२.५ % महिला खेळाडू सर्वसाधारण स्व संकल्पनेच्या आढळल्या . तर एकूण पुरुष खेळाडूपैकी ३७ म्हणजे ९२.५ % पुरुष खेळाडू सर्व साधारण जास्त स्व संकल्पनेच्या आढळल्या . ३ म्हणजे ७.५ % पुरुष खेळाडू सर्वसाधारण स्व संकल्पनेचे आढळले .

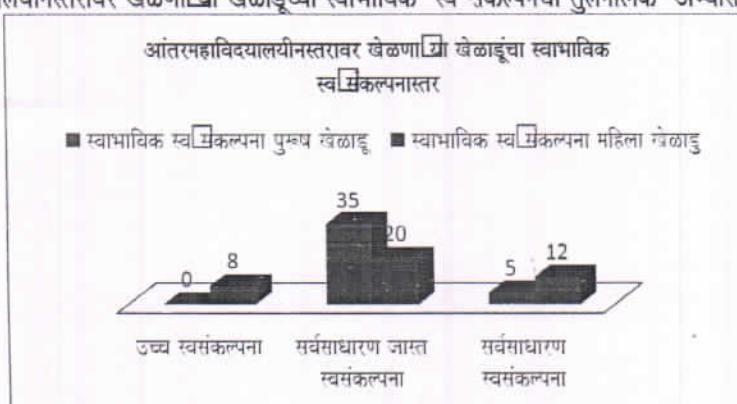
आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणाऱ्या खेळाडूच्या शारीरिक स्व संकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास .

स्व[संकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे शारीरिक स्व[संकल्पना गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले असता एकूण महिला खेळाडूपैकी ४० म्हणजे १०० % महिला खेळाडूच्या शारीरिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळलाएकूण पुरुष खेळाडूपैकी ३४ म्हणजे ८५ % पुरुष खेळाडूच्या शारीरिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला . ६ म्हणजे १५% पुरुष खेळाडूच्या शारीरिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण आढळला .
आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणाऱ्या खेळाडूच्या सामाजीक स्वर्व संकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास .

स्व[संकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे सामाजिक स्व[संकल्पना गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले असता एकूण महिला खेळाडूपैकी १२ म्हणजे ३० % महिला खेळाडूच्या सामाजिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर अतीउच्च आढळला . २० म्हणजे ५० % महिला खेळाडूच्या सामाजिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला . ८ म्हणजे २० % महिला खेळाडूच्या सामाजिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण आढळला . एकूण पुरुष खेळाडूपैकी ४० म्हणजे १०० % पुरुष खेळाडूच्या सामाजिक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला .
आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणाऱ्या खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास .

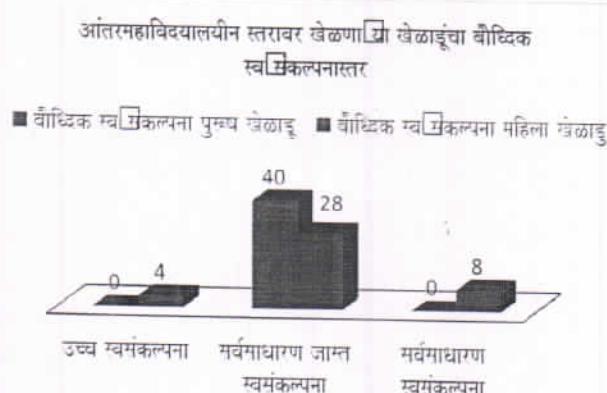

स्व[संकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे स्वाभाविक स्व[संकल्पना गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले असता एकूण महिला खेळाडूपैकी ८ म्हणजे २० % महिला खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचास्तर अतीउच्च आढळला . २० म्हणजे ५० % महिला खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला . १२ म्हणजे ३० % महिला खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण आढळला . एकूण पुरुष खेळाडूपैकी ३५ म्हणजे ८७.५ % पुरुष खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला . ५ म्हणजे १२.५% पुरुष खेळाडूच्या स्वाभाविक स्वर्व संकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण आढळला .
आंतरमहाविद्यालयीनस्तरावर खेळणाऱ्या खेळाडूच्या शैक्षणिक स्वर्व संकल्पनेचा तुलनात्मक अभ्यास .

डो
चं
तामह
विः
गैर
अर
व्यट
प्र";
त्या
अल
प्रस
मद्य
मद्य
प्रक
सम
वेद
मद्य
पूर्वी
प्रति
संभ
प्रस्तु
उद्दि

गृहि

मद्यप

करणे
मद्यपा
भारता
शरीरा
कमी
करणे
ठरली

स्वसंकल्पना प्रश्नावली च्या आधारे बैधिक स्वसंकल्पना गुणांचे मुल्यामापन केले असता असे आढळून आले असता एकूण महिला खेळाऱ्यापैकी ४ म्हणजे १०% महिला खेळाऱ्याच्या बैधिक स्वसंकल्पनेचास्तर अतीउच्च आढळला. २८ म्हणजे ७०% महिला खेळाऱ्याच्या बैधिक स्वसंकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला. ८ म्हणजे २०% महिला खेळाऱ्याच्या बैधिक स्वसंकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण आढळला. एकूण पुरुष खेळाऱ्यापैकी ४० म्हणजे १००% पुरुष खेळाऱ्याच्या बैधिक स्वसंकल्पनेचास्तर सर्वसाधारण जास्त आढळला.

संदर्भ

1. आलेंगांवकर, प.म.(2000).प्रगतीमानसशास्त्र. पुणे कॉन्ट्रिनेन्टल प्रकाशन.
2. जगतापडे, ना. (१९८८).शैक्षणिक व प्रोफेशनल मानसशास्त्र. पुणे ज्ञान प्रकाशन.
3. देसाई, मगत. व अभ्यंकर शोभना. (२००५). मंशोधन पद्धती आणि मानसशास्त्रीय मापन. पुणे ज्ञानेंद्र प्रकाशन.
4. देशपांडे, अविता. इ परस्लेकर अशा [१९९९] सामान्य मानसशास्त्र. पुणे ज्ञानेंद्र प्रकाशन.
5. इनामदार, मुकुद [२००२] मानसशास्त्र शब्दकोश. पुणे ज्ञानेंद्र प्रकाशन.
6. पाटील, भा [२०१०] मंशोधन पद्धती. जलगांव प्रशांत प्रकाशन.
7. Sarmento, Hugo; (2008).Sort Motivation- A Comparison Between Adult Football Players Competing at Different Levels. 5th International Scientific Conference on Kinesiology.
8. Mahadik, S.S. (2010). A Study Of Relationship Of Obesity With Scholastic Achievement, Self Concept And Physical Fitness Parameters. Unpublished Doctorate Thesis, University of pune.
9. Saraswat's R.K; Self Concept Questioner.
